

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

Megjelen minden szerdán és szombat este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 5 frt, félévre 2.50, negyedévre 1.25
Egyes szám ára 5 kr.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlik.

Ezredet kapunk!

Sátoralja-Ujhely, május 12.

(bb.) Hozsánna, hozsánna! Örülj és örvendezz Ujhely polgársága, mert csakugyan elkövetkezett már a te megváltásodnak ideje! Nagy, gazdag és hatalmas lesz azután.

Alig lett a város rendezett tanácsúvá, alig lett a polgárság a maga ura, a saját sorsának intézője, máris fényesen ragyog rá a siker, a boldogulás, a dicsőség napja! Immár katonaságot is kapunk, egy egész ezredet. Aranyzsinóros uniformisú, teketesárga kardbojtu délceg tiszteteket, a kik kardcsörtetve, büszkén felemelt fővel fognak végig sétálni minden nap az utcán, hogy te, boldog polgárság, alázatos tisztelettel tekintvén rájuk, gyönyörködhesz az ő ragyogásukban.

Ezredesünk is lesz, valóságos, igazi ezredes, a melyet eddig csak a színpadon láttunk. Óh, hogy le fogjuk nézni mi, szerencsés, boldog polgárság, azokat a szegény városokat, amelyeknek a sors csak őrnagyot juttatott!

Sőt — óh, ez még álomnak is merész! — talán katonabandát is

fognak kapni. Fényes, hangos, parádés katonabandát, sippal, dobbal, trombitával felszerelve! Micsoda élvezet lesz a mi lelkes polgári füleinknek, a melyek eddig csak Mányi Lajos hegedűjének sírásában, kacagásában gyönyörködhettek, a melyeknek eddig csak egyszerű, barna cigányfiuk húzták, hogy: Kossuth Lajos azt izente, meg hogy: Repülj fecském ablakára, — milyen élvezet lesz ezeknek a mi műveletlen füleinknek, ha majd harminc jámbor pápaszemes cseh fiu kezdi el fujni pontosan a kóta után a Gotterhaltét, meg a Kleine Wittvét!

És mindjárt meg lesz oldva a a cselédkérdés is. Mert a dohánygyár rontja a cselédeket. És különben is minden gyár komisz dolog, piszkos, füstös, ronda. Szegény munkások járnak belé, akik egész nap egyre dolgoznak a aztán esznek szalonnát meg retket. Legtöbbnek még gála-ruhája sincs Szóval a gyár nem elegáns, komisz dolog, nem méltó egy nagy város fejlődő polgárságához! Hát egyszerűen elcsapjuk a dohánygyárat, — vigyék pokolba, nekünk nem kell. Építsen gyárat a német,

meg az ánglus, — mi meg majd kikunyorálunk magunknak egy kis katonaságot, mert az sikkes, az elegáns, az disziti a várost.

És akkor nem fognak majd a cselédeink a dohánygyárba menni, ha ott többet kapnak, — sőt a vidéki cseléd is mind betödul majd Ujhelybe, mert melyik cseléd nem szeretne olyan helyen szolgálni, a hol sok katona van? Lesz cseléd bőven, lesz olcsó bér és lesz népesedési mozgalom!

Óh polgárság, hát még most sem vagy boldog és megelégedett? Mein Liebchen, was willst du noch mehr? Im, a rendezett tanácsod is, mint a Nebántsivirág hercegnője tiz hónap mulva világra szül egy új ezredet? Óh polgárok, lesznek, a kik után bolonduljanak a lányaitok és lesznek, akik elcsábítsák feleségeiteket! S mindez a ti sikeretek!

Bizony, bizony keserű szatirája a sorsnak, hogy egy nagy város polgársága nem tud a vágyai és törekvései számára más tárgyat és más célt találni, mint egy ezred katonaság! Keserű képe a polgári társadalom züllesztésnek, a demokracia csufos bukásának! Ha egy polgárt a polgári érdemeiért ki akarnak

tüntetni, hát megteszik nemesnek. Ha egy polgárságot akarnak megjutalmazni, adnak neki katonát. És ahogy örül a jámbor polgár ember az ótágu koronájának, úgy örül a jámbor polgárság a csillogó, villogó cifra ezrednek. És nem jut eszébe, hogy az ótágu korona is, meg a katonaság is, tagadása a demokraciának, az egyenlőségnek, a melynek az egészségére olyan sokat dikcióznak március tizenötödikén!

Szaporitják a katonaságot, növelik a terhet az amugy is roskadozó, pusztuló szegény népnek. De Ujhely örüljön ennek, mert az új ezredekből egyet ő fog kapni. Igaz, tán koldusá teszi a polgárait a katonaság kedvéért ismét felemelendő adó, — de lesz egy ezrede. Micsoda pyrrhusi diadal! Az egész ország veszedelmes túlterhelése árán, az egész ország veszedelmes romlása árán jutni egy kis előnyhöz: micsoda kétes értékű haladás ez!

Négyszáz népiskola felállítását határozta el az ország a millennium emlékére, — még mostanig se tudtuk felállítani mind a négyszázat, mert koldusok vagyunk. De a ka-

TÁRCA.

A vízi tündér.

— Franciából. —

Írta: André Theuriot.

Ismerik önök Talloirest? . . . Ha jó csillagok Annecybe viszi önöket és ha körüljárják a tavat, bizonyosan észreveszik azt a boldog zöld és csendes zugot, hol ez a falu szendereg a hegyek aljában. A Chère szikla, mely egész a tó közepébe betolja az előfokát, védi az északi szél ellen az őt vagy hat villát, a harminc házat és az ódon apátságot, mely ma már szállodává alakult át s a melyekből egész Talloires áll szétszórvva a lejtős szőlők között, a diófák árnyában.

A rajongásig szeretem ezt a gyönyörű vidéket s a mikor csak tehetem, meglátogatom. Sok édes emlék köt hozzá.

Ezelőtt huszonöt évvel két barátommal egész nap a hegyeket jártuk. Julius vége felé járt az idő. A hegyekről leszállva este felé a faluba tartottunk, hogy ott megháljunk, midőn az apátság előtti pompás gesztenyefa soraiban szép fiatal lányt láttunk magunk előtt haladni.

Mind a hárman tüzet fogtunk s tisztes távolságban követőkét őt egy kertajtóig, melyen át hirtelen eltűnt a szemünk elől. A szállóban aztán megtud-

tuk, hogy a fiatal lány egy orosz hercegnő s családjával a tóparti villában lakik.

Barátaim ebéd után lefeküdtek. Nekem semmi kedvem nem volt aludni és kimentem abban a reményben, hogy még egyszer megláthatom a bájost teremést. A tópartra érve egy fűzfa alatt láncsörgés ütötte meg a fülemet s az eszthomályban csekély távolságra tőlem egy fehér alakot láttam mozogni, amint egy csónak kikötő láncát rázogatta. A herceg-kisasszony volt.

Le akarta venni a láncot a karóról, melyhez a csónak ki volt kötve, de nem birt vele. Türelmetlenül topantott a lábával, bosszuság gyult ki a szemében és durcásan fakadt ki: — Is-tenem, milyen boszantó!

— Engedjél mondatm hirtelen hozzá lépve. — És letérdelve, nagy nehezen lefejtettem a láncot a csőbpről.

A lányka már a csónakba ugrott és tetőtől talpig végig méregetett.

Nyolc napot töltöttem a hegyek közt, folyvást gyalogolva, a hegyi kunyhók szénáján hálva, s öltöztem nagyon el volt hanyagolva. Bizonyosan azt hitte, hogy ott a csónakos vagyok.

— Köszönöm, dörögte kurtan; most vigyen el engem Duingt-ig. Megteszi?

— A legnagyobb örömmel, feleltem, s gyönyörtől dobogott a szívem.

En is beültem a csónakba s egy evezőcsapással messze belökve a csónakot a parttól, elkezdtem evezni, míg a lányka velem szemben a kormányt

kezelte. A felkelő hold fényénél tisztán láthattam gyönyörű arcát, hamiskás és egyszerűsind büszke fekete szemeit, dús fürtökben álomló szőke haját. A derekához egy nagy gyopárbokréta volt tűzve, melynek átható illata hozzám szállongott.

— Már régóta vágyódom erre a sétára; (kötelességének tartotta elmondani nekem mintegy magyarázatképen), de a néim irtózik a víztől és Gray kisasszony, az angol társalgóném még inkább; magam jöttem tehát ki és e nélkül a nyomoru lánc nélkül már messze járnék.

Nagyon tisztán beszélt franciául, némi könnyű exotikus hangnyomattal, mi pikáns izt kölcsönözött a szavainak. Egészsen elmerülve bámulatomba, nem is gondoltam rá, hogy válaszoljak neki és csak eveztem erősen úgy, hogy elég gyorsan a tó közepére értünk.

— Végre ön épen à propos jött, folytatta, de nem veszi el az idejét, illő, hogy megfizessék a fáradságát . . .

E közben egy parányi pénztárcát vont elő a zsebéből, melyből kicsilllogott a pénz s ki akart venni belőle, mikor egy kézmozdulattal feltartóztattam.

— Köszönöm, kisasszony, én nem vagyok a csónakos és elég jutalom nekem a gyönyör, hogy kísérője lehetek ez éjjeli sétán.

Élénken felkapta a fejét, tiszta homloka redőkbé huzódott s rémült és bosszus arccal mért végig.

— Ugy hát kicsoda ön? kérdezte büszkén.

— Egyszerű turista, a ki rendkívül boldog, hogy véletlenül ott volt a kegyed szolgálatára.

Felderült egy kissé s mosolyogni kezdett.

— Ah . . . folytatta, ez esetben bocsánatot kell öntől kérnem szerénytelenségemért . . . Meggondolatlanságot követtem el, amit Gray kisasszony bizonyosan *improper*-nek kvalifikálna . . . Ha úgy tetszik, térjünk vissza Talloiresba . . .

Oly mozdulatot adott a kormány-nak, mely megfordította a csónakot és én újra eveztem, de most már lassabban. — A hold, mely egyre emelkedett, hosszú sugarakat vetett szelében az egész tóra, az ezüstös párába burkolózott hegyek tündéries alakot öltöttek és a távolban, Doussard irányában, fégy pástortűz a hegyesúcson szórtá élénk vörös fényét.

— Volt ön a Mont Blancban? kérdezte tőlem a fiatal hercegnő, a ki kétségen kívül megnyugtatta magaviseletem által, illőnek találta szívélyes lenni s megtörte a csendet.

— Onnan jöttem épen, feleltem.

— Ismeri már a mi tavunkat? . . . Ugy-e bár, elbűvölően szép?

— Igen, különösen e pillanatban.

— Szép ez mindig! olyan tiszta, olyan kékesen átetsző, olyan szinte csalogatja az embert álamerülni bele . . . Oh a víz . . . én szeretem a vizet! kiáltott fel egész kéjjel belemélyesztve

Mindennemü bel- és külföldi

természetes ásványvizek

friss töltésben való megérkezést

a n. é. közönség szives tudomására hozom.

Tisztelettel

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege-, gyarmatáru- és ásványviz-kereskedő.

Lapunk 4 oldal.

tonaság szaporítására rögtön kész van, ha kell, százmillió forint is. Az egész ország feljajdul az új teher hírére, — hanem Újhely örül neki, mert Újhely kap egy ezredet.

Én istenem, hát ha minden nagyobb város kapna egy hadtestet, minden község, falu egy ezredet, vagy egy századot, — hát akkor mind örülnének neki? És akkor aztán boldog lenne a magyar?

Gyárakat urak, gyárakat állítsanak, ne katonaságot. A mit a gyár produkál, az új vagyon, a mely a nemzeti vagyont szaporítja s nem károsít senkit. Ami haszon a katonaságból lesz, azt az ország többi polgáraitól veszik el, hogy nekünk adják. Az ilyen haszon nem szaporítja a nemzeti vagyont. És nincs csunyasabb dolog, mint azon igyekezni, hogy a mások kárán gazdagodjunk. Egyes embernél is csuf az ilyen törekvés, hát még egy erkölcsi testületnél!

Palotát Juszticiának!

Sátoralja-Ujhely május 12.

Juszticia! Nem méltó nevedhez az a bánásmód, melyben a szolgálatodban állókat részesítik. Igazságos és méltányos eljárás-e az, hogy oly helyiségekben kénytelenek ők görnyedni, melyek még a rendőrségnek is szemet szurnak. Mert a rend és egészség őrei ugyancsak elbántak lakodalommal. Hasztalan rejtőzik félreeső helyen, még is csak ráakadtak. A csapszékek péküzletek után erre is rákerült a sor s helyiségei fényes tulajdonokban felülmúlják az előbbieket. Azok között akadt ugyan néhány tisztalán, de oly ítéletet nem kellett mondani fölöttük, mint a törvényszéki épület helyiségein.

A vizsgálatot vezető megállapították, hogy a törvényszéki épület helyiségeinek egy része való-

ságos pince, a hivatalnokok egészségére nézve fölötté káros hatású így használhatatlan. Akárcsak (bocsánat) egy lebut vizsgálatáról szóló eredményt olvassánk. A helyiségeket sajnos, becsukni nem lehetett, mert a bírósági ügymenet fennakadna, hanem felhívták a törvényszék vezetőjét, hogy a helyzet orvoslása iránt sürgős intézkedéseket tegyen.

Mult heti számunkban az új igazságügyi palota érdekében közölt cikkelyünk tehát egyelőre annyi eredménnyel járt, hogy a rendőrség megvizsgálta a törvényszéki épületet s a vizsgálat eredménye hivatalosan megpecsételte állításainkat. Kezdetnek ez is elég! Kijelentjük azonban, hogy nem fogunk addig nyugodni, míg célunkat el nem érjük, míg az igazságot nem a modern igényeknek megfelelő helyiségekben szolgáltatják.

Szégyenletes állapot ez! Az állam a munkásvédő törvényekben megköveteli, hogy a munkások csak is egészséges műhelyekben dolgozzanak, saját hivatalnokai pedig oly helyiségekben fáradoznak, melyek a rendőrségi indexbe kerülnek.

Kiváncsiak vagyunk arra, hogy ugyan mi is akadályozta meg az igazságügyi palota felépítését? Hisz évekkal ezelőtt már a megvalósulás stádiumába lépett. Pénz nem volt? Ha telik bálumlatraméltó kaszárnyákra, ha kielégítik Marsot, elégítsék ki Juszticiát is. Mert mi közönséges civilek előbbre helyezzük az igazságügyet a katonaságnál. Hisz egyre azt hajtogatjuk, hogy az igazság alapja az országoknak. A katonaság pedig csak megvédelmezi az alapot.

Hogy mi az oka hát, annak utána nézünk. Annait azonban megállapíthatunk, hogy ebben az

ügyben vétkes mulasztás terheli a városi magisztrátust és a megyei törvényhatóságot. Mert nem szabad lett volna hagyniok, hogy a kérdés elaludjék akkor, mikor az igazságügyi kormány is belátta óhajunk jogosságát s annak eleget is tenni hajlandónak mutatkozott.

Különbön nemcsak a törvényszéki épülettel van nekünk bajunk. Többi állami hivatalaink is, vagy meg nem felelő helyiségben, vagy a város középpontjából távol vannak elhelyezve.

A járásbírósi helyiségeinek állapota nem sokban különbözik a törvényszékétől, eltekintve attól, hogy nyáron a tisztviselők a pék-helyiségek miatt majd megsülnek.

A pénzügyigazgatósághoz és adóhivatalhoz mi még csak eljutunk, de vidéki atyánkfiaiunk ugyancsak meg kell magyarázni, hogy forduljon erre, forduljon arra, hogy aztán oda — ne találjon.

A posta- és távirtdahivatal szintén nincs megfelelő helyen. A kereskedők érdekeit mélyen sérti, hogy e hivatal nem a főutcán van.

A pénzügyőrség pedig ugyan hova van eldugva? Sok kérdészködés után megtudtam, hogy a Gyula-lakban. Ez aztán kellemes a kereskedőkre nézve, plane ha kjs bejelentések miatt naponta többször is kell e nagy utat megtenniök.

Pedig ez állapotokon lehetne segíteni. Több városban láttam, hogy az állami hivatalok egy monumentális épületben vannak elhelyezve. Nem lehetne ez eszmét városunkban is megvalósítani? Az állam közel tízezer forintot fizet itt évenként házbér fejében, ennek tökéjét nem sokkal kellene megtoldani, hogy ez eszme testet öltjön. Az adózó polgárok és az állam érdekei így a legjobban volnának kielégítve.

Ily szerencsésen lehetne tehát a mizériákat megszüntetni.

A megoldásnak pedig gyorsan kell következnie. Égetően sürgőssé teszi ezt az igazságügyminiszternek e héten leérkezett rendelete, mely véglegesen esküdtszékkel látja el a helybeli törvényszéket, ennek hatáskörét Zemplén, Ung és Beregvármegyékre terjesztvén ki.

Törvényszékünk hatásköre így bővülve, az eddigé is több helyiségre lesz szükség. Másrészt pedig az esküdtszék intézményéből következnek, hogy a tárgyalások a helyi nyilvánosság előtt folynak; hogy nálunk hol mennek majd végbe, valamelyik táncteremben-e, vagy pedig a szabad ég alatt, azt nem tudom, de annyi bizonyos, hogy nem a törvényszéki tárgyalóteremben, mert oda a bírák, esküdtök s talán a vádlott is elférnek, de a közönség nem. Az igazságügyminiszter tehát adott pilykét, de ruhát nem.

Felhívjuk a rendezett tanácsot, hasson oda, hogy e rendezetlen viszonyoknak vége legyen! Felszólítjuk a megyei törvényhatóságot, szálljon sikra most már egyuttal három megye e jogos érdekéért!

Az igazságügyminiszter könnyen be fogja látni, hogy ez állapot már tarthatatlan.

S most végzem a refrainnal: Palotát Juszticiának!

Én.

HIREK.

A hétről.

Jaj de furesa színház, egy nagy Négyszögű terem,
Mint egy raktár, buzamagtár,
Oly izléstelen.
Elöl-hátul csupa fából
Épült mindennut,
Pecsenyévé sültünk benne,
Hogyha tűz kiüt.
Csuf, csuf csakugyan
A mi színpadunk,
No de hát más hibát
Is találhatunk.
Sok, sok, nagyon sok
Nálunk a hiba,
Hej, hej, már ez itt
Régi galiba.

Bárha szépen énekelnek,
Akár a szíren,
Csongóri a primadonna
És Huckstedt Irén,
Bár a kar sem megvetendő,
Sem a muzsika:
Kárba vész ott minden, a hol
Nincs akusztika.
Csuf, csuf csakugyan
Az akusztika,
No de még van elég
Más egyéb hiba.
Sok, sok, nagyon sok
Nálunk a hiba,
Hej, hej, már ez itt
Régi galiba.

Ha a színház csunya is, de
Az kétségtelen,
Hogy szép helyre építették,
Azt elismerem.
Tudom, bálum rajta minden
Más városbeli,
Nem lehetne már szebb helyre
Fölépíteni.
Szép, szép csakugyan
Az a sikátor,
No de ép ilyen szép
Nálunk akárhol.
Sok, sok, nagyon sok
Nálunk a hiba,
Hej, hej, már ez itt
Régi galiba.

Krónikás

egyik karját a csónak ezüstös barázdájába.

— Kegyed talán a vitzündér? feleltém bálumva nézván rá.

— Szeretnék az lenni! . . . Azt mondják, hogy itt vannak tündérek, mert tudja-e, hogy itt legendák taván van?

— Valóban?

— Igen, a környék népe azt állítja, hogy ugyanezen a helyen, a hol most vagyunk, egy egész falut elayelt a víz, mert lakosai nem akartak szállást adni egy vén koldusasszonynak, a ki tündér volt. Szép holdvilágos éjjelen, az elmerült falu kakasai kukorékolnak a víz fenekén s a harangok konganak mint mintegy misére . . . Hallja csk! . . . a harangok távoli zugását! . . .

A hajó szélére hajolt és úgy hallgatózott, nevetve s csepegtetve a vizet az ujjairól.

— Hallja? ismételte.

Közeledtem hozzá; a fejük majdnem összeért és én tanulékonan hallgattam. Különbön, hogy itt maradhassak, elhittem és vallottam volna mindent, amit csak kívánt volna tőlem, és tényleg úgy rémlett előttem, hogy valami magyarázhatlan képes zenét hallottam. Talán egyszerűen a szívem dobogása volt, mert heves felindulás fogott el emellett a fiatal hercegnő mellett, sugar termetével, szöke hajával, elbűvölő szemével. Aztán a gyopár kábitó illata is a fejembe szállott

— Csitt! mondta titokzatos arccal, nedves ujját ajkára illesztve. ime hív benünket a tó tündére . . .

Az éj csöndjében távoli kürtészó hallatszott és sajátságos akusztikai hatásánál fogva ezt a távoli hangot a víz fenekéről véltük hallani.

— Nos! nem, mondta hangos kacajra fakadva, amint bamba arcomra pillantott, azt hiszem, hogy ez csak közönséges vadászkiált.

— Hiszen kegyed, kiáltottam fel szerelmes elragadtatással, kegyed a tündér, kegyed kölesönözi a tónak elbűvölő képét! . . .

Ujra hangos kacajra fakadt és a mint elkezdtem evetni, csakhamar egy lejtős szőlőskert alá értünk. A fák közt egy elegáns villa tűnt elő a holdfényben s az erkélyről egyszerre egy fekete alak interpellálta a fiatal leányt.

— Nádia? Nádia! Jössz tüstént be! Náthát kapsz!

— A nagynénem, sugta Nádia; nem tudom, kapok-e náthát, de bizonyosan kapok pirongatást . . . Köszönöm uram, és jó éjt! . . . Kösse helyére a csónakot . . . Miután ön nem a csónakos, nem fizethetem meg önnek az utat, pedig szeretném leróni tartozásomat . . .

Pillanatig gondolkodni látszott, aztán hirtelen kirántotta a gyopár-bokrétát az övből s nekem adta:

— Adieu! tartsa meg e virágokat emlékül a tó tündérétl!

Ezzel kiugrott a csónakból s csakhamar eltűnt a villa növényei közt.

Másnap reggel társaimmal együtt tova utaztam az annecyi hajóval és nem láttam többé bájos hercegnőt.

feleink és a függetlenségi párt egyik legkiválóbb jogásza a képviselőházban ez ügyben meg akarta interpellálni az igazságügyminisztert. A független bíróság ítéletének azonban praecjudikálni nem akartunk és az illető igen tisztelt képviselőt az interpelláció abbahagyására kértük fel. Az ocsmány Bánffy korszak letűnével azonban reméljük, hogy a »Törvény jog és igazság« uralma hazánkban az egész vonalon győzni fog és az igen tisztelt bíróság ítéletének így mi is bátran nézünk elébe.

* **Kinevezés.** A helyeli m. kir. pénzügyigazgatóság *Bethelheim* Soma sátor-alja-ujhelyi lakost a helybeli kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

* **Halálozás.** *Prihoda* Etele megyei aljegyzőt súlyos csapás érte. Há hitvese, hat gyermek anyja, ma hajnalban elhunyt. Súlyos és hosszú szenvedéstől váltotta meg a sors a még fiatal aszonyt. Az elhunytak derék állapánuk nagybátyja volt. Temetése holnap vasárnap délután 5 órakor fog végbemenni.

* **Az abauji és sárosi főispánság.** Péchi Zsigmond abauji főispán legközelebb megváltik állásától és Szinyey Mersé István fölmentésével megürülendő sárosi főispánságra nevezik ki. Az abauji főispán valószínűleg Semsey László dr. lesz, akit tudvalevőleg a sárosi főispán Girálton hallatlan pressioval a eszközökkel buktatott meg amely bűne miatt most Szinyey állásától megválni kénytelen.

* **A sátoralja-ujhelyi városi dalárda** f. évi június hó 4-én vasárnap délután a Bock szálloda kertelyiségében táncal egybekötött tavaszi mulatságot rendez. A szünetek közben a dalárda énekelni fog. Meghívók nem lesznek kibocsátva, hanem csakis lakótirozva. Belső díj: személy-jegy: 1 ft. Gálád-jegy: 2 ft. Kezdeté délután 5 órakor.

* **Besseney szobra Nyiregyháza.** Folyó hó 9-én leplezték le Besseney György szobrát Nyiregyháza. Az Akadémia, Kisfaludy és Petőfi társaság valamint a szomszéd vármegyék küldött-ségileg képviselték magukat az ünnepélyen. Zemplé vármegyé küldöttségét Matolay Etele alispán vezette. Tajgai id. Bajusz József lapunk kitűnő munkatársa és Matolay Béla voltak.

* **Elgázolás.** Klein Mór sátoralja-ujhelyi lakos 6 éves gyermeke a hétvársárra felvonuló szekerek egyikének kerékei alá került és gyengébb sérülési sebeket szenvedett.

* **Okarina társulat.** A magyar államvasutat sátoralja-ujhelyi főműhelyének munkásai okarina-társulatot alakítottak s f. hó 31-én, táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendeznek a Bock szálloda kertelyiségében.

* **10 évnyitást kívánok!** Diszes társaság gyűlt egybe rendezett tanácsú Sátoralja-ujhelyi városának egyik főtéri lakában. Csupa meghívott vendégek, hölgyek urak vegyest. A férfiak vígan eregetik szivarjaik bodor füstfellegét, a hölgyek jóízűen szücsölgetik teákat — midőn hírtelen a kiflis kosár szélső jobb oldaláról kinos nyöszörgés üti meg füleiket. Szó bennakad, hang fennakad az egész társaság ijedve összenéz, de a nyöszörgés nem szűnik. A bátrabbik végre egy hullámozó kifli felé nyúl s abban a hiszében, hogy talán a sátnan bujt bele, gyorsan szétéri. Hát ime — egy óriási kormánypárti pondró sandit ki belőle! apró esemetéktől körül-véve a legkényelmetlenebb ex lex állapotban, még egyre fújva a bus notát: »Szegény anyám, ha tudta volna, dehogy szült vón« engemet. Szerkesztőségünk egyik szintén jelenlevő tagja, menten megintervjuolta az ex lexbeli ki fájón pa naszolta el, hogy még kis idő előtt férgek, pondrók között mily vígan élte napjait. Az új rendszer (újabb listra-

* Egy hasonló példány szerkesztőségünkben szintén megtekinthető. Szédő.

komány) érkezettélle az azon ót, a most már kényelmetlenné vált parasitát téz-tába göngyölvé akarták láb alól tenni, — az igen tisztelt és lovagias ellenzéki társaságtól hát irgalomért esd. Az étvágyat veszített társaság persze (gyomor-göröcsök között) örömmel adta meg neki az utolsó kívánságot — csupán a főkapitányi hivatalba szállította be, hogy a kormánypárti főkorotkés, lizes zszakjait jól vizsgálja meg s a többi parasitát is pusztítsa el, nehogy azok hason ex lex helyzetbe kerüljenek. Jellemző és érdekes, hogy ezen épületes esemény egyik nagytekintélyű orvosunk házában történt.

* **Ma nekem, holnap neked.** Már többször említettük, hogy a szerencse sokaknak jövőjét megváltoztatta. Amint értesülünk egy budapesti bankáz eddig több mint két millió forintot fizetett ki megbízóinak 100,000, 90, 80, 30 ezer koronás nyerevényekben. A most kezdődő osztálysorsjátéknál olvasónk figyelmébe ajánljuk ezen cézert, mely szerencsésjénél szoliditásánál és megbízhatóságánál fogva amúgy is nagy bizalomnak örvend. Ez a cég Török A és Társa bankháza Budapesten, mely a beérkező megbízásokat pontosan, gyorsan és megbízhatóan teljesíti. Az első osztályú sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ sorsjegy, 6 ft., $\frac{1}{2}$ sorsjegy 3 ft., $\frac{1}{4}$ sorsjegy 1 ft 50 kr., $\frac{1}{8}$ sorsjegy 75 kr. Sorsjegyek bevásárlásánál Török A. és Társa budapesti bankházát, Váci-kört $\frac{1}{4}$ legmelegebben ajánljuk.

* **A tanév vége közeledik,** a tanárok és tanítványok, de a szülők is kíváncsian lesik az eredményt, mely az egész év kitartó tevékenységét fogja visszautkröztetni. Régi jó szokás, hogy a tanítványokat egy egyes tanügybarátok, valamint az érdekeltek szülők is szorgalmuk jutalmazásául megfelelő könyveket szokták megajándékozni. E részben a legnehezebb kérdés mindig az volt, hogy a serdülő lányoknak és a felnőtt ifjaknak mit adjunk a kezükbe. Két könyv jelent meg a mult év folyamán a könyvpiacra, melyek mindegyike e célnak szolgál. Az egyik *Smiles S.: Élet és Munka* című angolból fordított műve, melynél különbet a felnőtt ifjak kezébe adni nem lehet. Az ifjuság bibliájának lehetne e művet nevezni. A fordítást Dáni Ede főgym. tanár végezte. Ára 30 ives kötetnek csak 1 ft. — A másik ajándékre alkalmas mű Dani Edétől való. Fialat serdülő lányoknak van szánva, címe: »*Gondolatok*«. Elmélkedések foglalatja, mely a lényok gondolatvilágát nemesíteni van hivatva. Gyönyörű négy aquarel kép díszíti az egyes fejezeteket. Diszes betűkben arany metszéssel ára csak 1 ft 60 kr. Mindkettő Lévai Mór kiadóhivatalában jelent meg és kapható Budapesten, IV. Egyetem utca 1. sz.

* **Zongorát az életben mindig csak egyszer szabadna vásárolni,** s ez csak akkor van biztosítva, ha azt teljesen megbízható, már régen fennálló, hírneves cégtől szerezzük. Mint ilyen elsőrangú bevásárlási forrást ajánljuk *Keresztély* Sándor zongorakészítő-mester mintatelepét, Váci-kört 21. (Iparudvar), ahol ahol a legkitűnőbb saját készítmények és minden jelesebb külföldi gyártmányok dsa választékban találhatók. Minden zongora hat évi írásbeli jótállással árusítatik. Ócska zongorák be is cserélhetnek.

— **Lövöldöző férj.** Rinczi Márton geresi gazdaember összevezetett feleségével s midőn a nő férjét erősebb szidalmakkal illette, dühében a férj kést rántott és nejt lesznari akarta: a nőnek azonban sikerült elmenekülnie. Rinczi látván, hogy utól nem érheti, a falon függő vadászfegyverből két lövést intézett a menekülő után, de szintén eredménytelenül, mert a golyók nem találtak. A dühöngő férjet átadták a bíróságnak.

* **Iparos-e a vendéglős?** A vendéglősök nem régebben Debrecenben kongresszust tartottak s azon azt vitatták, hogy iparos-e a vendéglős? Ezen kérdést úgy oldotta meg a kongresszus,

hogy ha iparigazolványt adnak ki a vendéglői jog gyakorlására, akkor iparos a vendéglős s az csakis képesített egyén lehet. A kongresszus továbbá elhatározta, hogy csak olyan egyén lehet vendéglős, a ki azt pincérkedéssel kezdte s abban bizonyos szolgálati évet tud kimutatni. A kongresszus ezt a határozatot írásba is foglalta s azt azzal a kérelemmel küldte fel a belügyminiszterhez, hogy a vendéglői ipart kösse képesítéshez. A miniszter azonban nem osztotta a kongresszus nézetét, mert a kérelem azzal utasította vissza, hogy a vendéglősök foglalkozása nem kézműves ipar.

Az első külföldi tudósításra.

Hogy szerkesztőnk — a ki itthon Széptevő hírben áll, Néha — talán le is térdel
A mikor kiruzál.

Külföldről írt, utazását
Tárgyozó cikkében
A nőkről szól, a szép nőkről . . .
Az nem lep meg engem.

Egy mesében azt olvastam;
Kérdezték a golyát:
»Mit tapasztaltál külföldön?
Mond el nekünk, — mond hát!

»Szép a vidék, szép a tenger,
Még szebbek a tavak,
Azokban is, — mint itt nálunk, —
Izes békák laknak.«

»Csakhogy erup másként szólnak,
Másként kurtutyolnak . . .
De ezek is mind bevalnak
Izletes falatnak.«

Ő még szebben leírta, hogy
Milyen szép a Donna! . . .
Hejh ha nekünk — az volna szép —
Egyet egyet hozna!

Landesmannak kárpótlásul
A jövő péntekre,
A büntetést enyhíteni
»Ép jókor érkezne.« i. b. j.

SZÍNHÁZ.

Hosszu pauza után megkezdődött hát végre városunkban a színi évad. Ideje volt bizony, mert annyi a színi restanciánk, mintha minden kulturhelytől tavol, valahol a Saharában óskori állapotban éldegélnénk. Ujhely város intelligens közönsége tehát reméljük örömmel fogja végérvénia Csóka-féle társulat nyújtotta élvezetes esteket és helyreüti az eddigi mulasztásokat. A színtársulat első két előadásától már eléggé látjuk, hogy hivatásának kellő magaslátján áll, és a vidéki színtársulatok első között méltó helyet foglal el.

¶ A szezon első estjén a budapesti Magyar Színháznak a fővárosi közönség által annyira favorizált »A Gésák« című darabját adták elő, teljesen kielégítve az ujhelyi s-vidéki intelligencia fejlett műizlését. *Csongori* Mariska a Népszínház volt tagja teljes színésznői rutinnal adta Molly szerepét. Graciósz angol miss, ki valóságos extázisba hozta kedves játékaival a közönséget. *Huckstadt* Irén (Mimoza) csatlakozhatik csak hozzá bájos játékaival, gyönyörű természetével és tolettjével. Ők voltak a darab favoritjei és a közönség folytonos tapsviharral honorálta játékaikat. *Breznay Géza* kitűnően adta a sokat zaklatott thézát *Vihary* Elemér pedig (Imári márk) a folytonos pauzák által megszakított és így megnehezített szerepét *Rátonyi* Stefán (Juliette) francia sikkal s még frábbi kacérsággal. Játzott és bár másodszerre természetesen érvényesülni nem engedhetette, dícséretet érdemel. — Az előadást telt ház élvezte végig.

Félig telt földszint mellett adták elő péntek este *Herczeg* Ferenc kitűnő életképét a »Gyurkovics leányokat. Ná-

lunk premiere volt ez, de a mi művelt közönségünk előtt annyira ismeretes, hogy magát a darabot ismeretnyi fölfelegesen tartjuk.

Az előadás általában igen jó volt, különösen *Horkay Feri* (*Baghy Gyula*) pompásan adta a főszerepet s újra meg újra zajos tapsokat aratott. *Kedves Mici* volt *Abonyi Aranka*, *Ella*, *Sára*, *Katalin* szintén igen jól alakítottak, utóbbi (*Csókané*) sokkal jobban festett a *Kadványi* ezredesné szerepében, bár mint leány is erősen domborított. Sikerült alakot nyújtott *Győre Radványi* szerepében egy ottthon és a *Gyurkovicsné* házában, mint az álarok bálban és *Ella* lakadalmán, mely két utolsó alkalomnak pezsgős jeleneteit *Horkay*val együtt pompás rutinnal játszotta. *Gyurkovicsné* (*Tharosszovics M.*) a legizgább mama volt s az összes szereplők megérdemelték a sűrűn felhangzó tapsokat.

APRÓ REGÉNYEK.

LESZÁMOLÁS.

Irta: *Szántó Kálmán.* (6)

— A mint megbeszéltek, édes!
Kollár István zavarodtan szedte-vette a botját, kalapját s a kilincse alig tudott rátálni. De azért végre is menie kellett. Még az ajtó nyílásából is visszapillantott, hátha inteni tudna *Kemény Ferinek!*

Kemény Ferenc ráért ezalatt a szobában körülnézni. A nyugodalmas polgári jólét jelcivel találkozott: diófából faragott ó-német garnitúra, a mint tucatszám gyártják a fővárosi butoraktárak részére, szennilából szőtt smyrra utánzó szőnyegek az ablakon, fekete márványra álló nagy tükrök, a benyílóban a hasznavétlen szoba, a »szalón« piros selyme: a kényelem s polgári jómód megannyi tanúságai, melyeket rendben s tisztán tartott a házasszony gondos szemé. Ez az asszony — látta — legkevésbé se boldogtalan s nem a szívében, legfőbb a hiúságában van megbánva. Valami túlságosan éles szem nem is kellett hozzá, hogy észrevegye az előbbi jelenet »csinált« voltát; a férj viselkedéséből, hogy engedelmeskedezzen val szoktatva s engedelmekidő fog most is, akarat ellen is; az asszony fellobbanó tekinteléből, ideges, szagattott, kemény hangtából, hogy boszut akar állani s örül, hogy megállhatja. Érezte, hogy sorsa itt fog eldőlni s itt kell — ha győzni akar — az ütözetből diadalmasan kikerülnie.

Most itt álltak egymással szemben, némán, várva, a csatát ki kezdi majd.

— Mondja, hát ez a hires lehotai vendégszeretet? még csak le sem ülteti az embert?

— Nem gondolom, hogy sokáig akar na időzni nálam.

— A milyen rég ideje láttuk egymást, könnyen hosszúra is nyulhat a beszélgetésünk. Foglaljon hát helyet, kérem s engedje meg, hogy én is mellette ülök. Tegye meg, még csak előzékenységet se fogok látni benne.

Gyöngéden leerőszakolta egy székre s maga is leült vele szemben. Ő maga jobban megítélte, milyen hosszúra nyulhat a beszélgetés, épen azért minél rövidebbre akarta fogni és a legnyersebben akart mindjárt belenyulni.

— Hát úgy váltunk mi meg, *Katicza*, egymástól, hogy ilyen ellenséges lábon lássuk viszont egymást?

— Az asszony csak kimeresztette rá a nagy kék szemét s elsörnyedt e vakmerésre

— Régen volt az, igaz az, de ok-e az arra, hogy ellenségekül álljunk egymással szemben?
Volt s hangjában valami, a mi az asszony fülebe bántón, cinikusan, csaknem blaszfémia gyanánt csegett.
(Folytatása következik.)

Kiadja:
A SZERKESZTŐSÉG.

Dr. Székely Albert
köz- és váltó-ügyvéd

Ügyvédi irodája:
S.a.-Ujhelyben
Kazinczy-utca, Fleiszner-féle házban van.

Szőlő-karó eladás.

Körülbelül 35.000 szőlő-karó, fiatal tölgyfából 3 cm. vastag, 2 m. vagy 1 m. 80 cm. hosszúságú, Töke-Terebesi állomásra szállítva

előbbi **30 frt**, utóbbi **28 frt** ezrenként.

Megrendelések eszközölhetők:

Gáy Fános

Gálszécsi plébánosnál.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Líniment Capsici comp.

Ezen híres orvos háziészere elantált az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító beírású készítményként alkalmazták a kórházakban, csodálat, tapasztalatok és megfigyelések és az orvosok által beírású készítményekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyárkorta Horgony-Líniment elnevezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi szépszerű háziészere, melynek egy hártartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszertárban készen van; főraktár: Török Ázsiai Gyógyszerésznél Budapesten. Bevitelkor alkalmazni igen óvatosan legyünk, mert több kisebbbirtokú utasítást van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, és minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter országjegye nélkül mint nem valódi utasítást vissza. RICHTER F. Á. és Társa, cs. és kir. udvari orvosi, BUDAPEST.

Írjunk!!
MÜLLER-
féle
Anthracen
TÉNTÁ-

val.
28-30 2.

Ha szép kenyeret vagy süteményt akar ön, kérjen

40-50 deka buzaliszthez 5 krajczárért 2 dekagramm

„Stella” sütőport

mely jobb minden bécsi gyártmánynál.

Kapható Sátoralja-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Malátsik György, Klein Albert, Klein Géza, Behyna Testv., Szikszay Róza, Hazai Adolf, Klein Henrik, Fischer Hani, Glüch Samu, Grünbaum Márkus és Lichteinstein Adolf urak kereskedésében.

Legnagyobb nyeremény
legszerencsésebb esetben
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

a legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **1.000,000** korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1	Jutalom 600000
1	nyer. á 400000
1	” ” 200000
2	” ” 100000
1	” ” 90000
1	” ” 80000
1	” ” 70000
2	” ” 60000
1	” ” 40000
5	” ” 30000
1	” ” 25000
7	” ” 20000
3	” ” 15000
31	” ” 10000
67	” ” 5000
3	” ” 3000
432	” ” 2000
763	” ” 1000
1238	” ” 500
90	” ” 300
31700	” ” 200
3900	” ” 170
4900	” ” 130
50	” ” 100
3900	” ” 80
2900	” ” 40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Rendelőivel levágandó. Török A. és Társa uraknak Budapest.
Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összeget..... frt utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre újból 50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog. A nyereségi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes óriásiak. Összesen tizenhárom millió 160 ezer koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Szíves mielőbbi megrendelések-nél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.-
” fél ” ” ” 3.-
” negyed ” ” ” 1.50
” nyolcad ” ” ” —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beklüldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a m. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

f. é. május 18 és 19-ig hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA.
a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest,
Váci-körút 4 A.

Sok és nagy nyereményt fizetünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Hirdetések közlésre jutányos árban felvételnek

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyiregyházára leendő elköltözködésem folytán, több évtized óta fenálló

üzletemet teljesen feloszlatom,

s a meglévő árukészletemet u. n.

férfi- női ruhaszövetek, vásznak, szőnyegek és függönyök stb. stb.

mélyen, a beszerzési áron alul

véglegesen kiárusítom.

A végeladás legfeljebb 3-4 hétig fog tartani.

Midőn ezen felette előnyös bevásárlási alkalomra a t. közönség figyelmét felhívom, maradtam

S.a.-Ujhely, 1899. május hó

kiválló tisztelettel

Kelner József fia.